

ARKEOLOGISEN KOHTEEN
TARKASTUS

--	--	--

Tunnistetiedot

Kunta: Porvoon mlk Inventointinumero: _____
 Alue: Bengtsby Luokka: II
 Nimi: Dyvik Ajoitus: Pronssikausi
 Kohteen laji: Haidenkivas ? Lukumäärä: 1
 Kohteesta muita kortteja _____ kpl (ks. täyttöohjeet)
 Tarkastaja: J.-P. Taavitsainen Tarkastusaika: 9.16.1992

Sijaintitiedot

Peruskartta: 3021 01 Emsälö Pinta-ala _____
 x= 6684 47 y= 421 49 z= n-20
 Suunta ja etäisyys kirkosta tms. _____

Hoito ja kunto (ks. täyttöohjeet)

A B C D E F G

Tila ja omistaja (ks. täyttöohjeet)

Kylä/kaupunginosa: Bengtsby
 Tila/Rno/nimi: Spakis 2:14
 tai Kortteli/tontti/palsta: _____
 Omistaja: Per Blomkvist Puhelin: 915-542 609
 Osoite: Bengtsby Postitmp: 06950 Emsälö
 Kiinteistötunnus: Vuokrattu, ks. huomautukset

Lisää kiinteistöjä kpl

Aiemmat tiedot:

Merkitty pk:aan museoviraston tietämittä

Aiemmat löydöt:

Tarkastuslöydöt:

TARKASTUSKERTOMUS

Liitteet:

kartat peruskarttakopio 3021 01 Emsalö-
muut liitteet tietoja Emsalösta ja muinaislöydöistä (valokopio)
negatiivit _____
diat _____

Tarkastuksen aihe:

Vt. apul. prof. Elias Orrmanin ilmoitus. Orrman oli huomannut
njs-merkinnän peruskartassa laatiessaan Emsalön kylähistoriaa eikä
ollut löytänyt sitä arkeologian osaston muinaisjäännöskartoista.

Kohteen kuvaus:

Pienellä kalliopaljastumalla oleva kivistä koottu, pa-
nasti hajotettu röykkiö. Mitat 6 x 4,5 m. Korkeutta
vain kivi kerroksen verran.

Ympäristö ja maasto: (vesistö, vesistököödi, rakennukset, tiet, sorakuopat jne)

Laajuuden arviointiperuste:

Luokitusehdotus perusteluineen:

II (hajoteltu)

Ehdotus suoja-alueeksi: _____

Havaintomahdollisuudet: _____

Opas: _____

Rauhoitustoimenpiteet maastossa:

Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:

Näsuudenilla nehoimainen laisuus (mj-luet. nro 35)

Lähilöytöjä:

Selostus jätetty

17.16. 1992 Aspehniassa
Aika Paikka

J. P. Taanila
Allekirjoitus

Jatkotoimenpiteitä:

Huomautuksia (esim perimätieto) ja lisäyksiä:

Tietoja Eljas Orrmanilta :

- 1) Karl-Bertel Juslinilla, Fadders, Orrby, käsitys, että röykkiö liittyy johonkin korkeusmittaukseen, "höjelmä", mutta ei osannut sanoa asiasta sen tarkemmin.
- 2) Filan omistaja Per Blomkvist, joka on paikkakunnan vanhimpia asukkaita ei 13.6. 1992 asiaa häneltä haastateltaessa voimit sanoa röykkiöstä mitään

Täyttöohjeita:

Tunnistetiedot

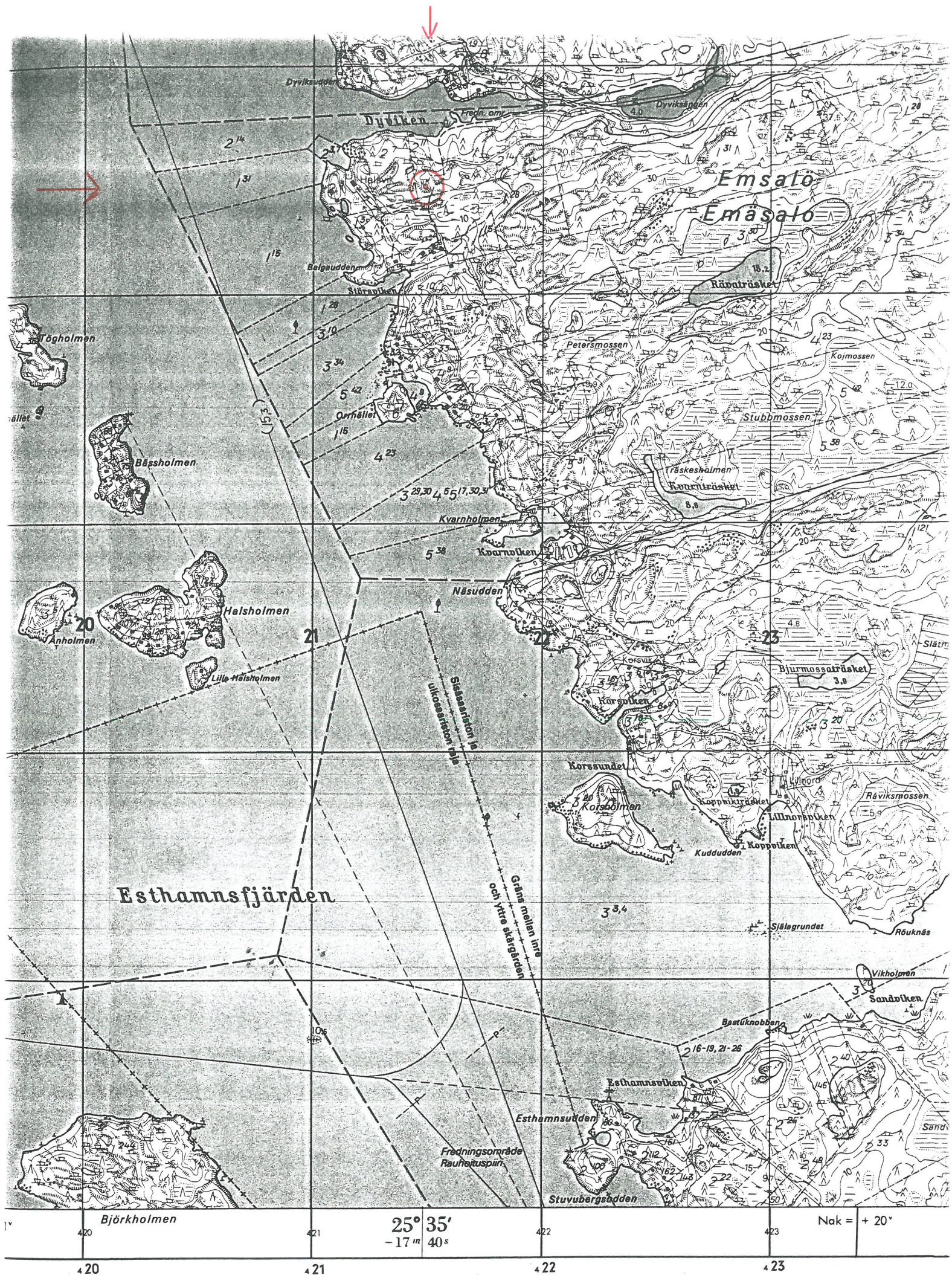
Mikäli kohteen alueella on useampia muinaisjäännöslajeja (esim. asuinpaikka ja röykkiöitä), täytä samalla nimellä ja inventoin-
tinumerolla useampi kortti

Hoito ja kunto

- A. Kunto:** 1=koskematon, 2= tutkittu osittain, 3= tutkittu kokonaan, 4=tuhoutunut osittain, 5= tuhoutunut kokonaan, 6=tutkittu ja tuhoutunut osittain, 7=tutkittu ja tuhoutunut kokonaan
- B. Alkuperäisyys:** 1=täysin alkuperäinen, 2=entisoity osittain, 3=entisoity kokonaan, 4=siirretty alkuperäiseltä paikaltaan
- C. Hoitotarve:** 1=vaatii entistämistä, 2=vaatii kunnostamista, 3=vaatii puhdistamista tai esiin kaivamista, 4=vaatii tuki- tai suo-
jarakenteita, 5=vaatii tutkimuksia tuhoutumisen estämiseksi, 6=vaatii jatkuvaa hoitoa, 7=ei vaadi hoitotoimenpiteitä
- D: Hoitotilanne:** 1=peruskunnostettu, 2= tuettu rakentein, 3=pidetään puhtaana
- E: Rajaustarkkuus:** 1=rajattu arvion pohjalta, 2= rajattu osittaisella koekaivauksella, 3= rajattu kokonaan epävarmasti koekai-
vauksin, 4= rajattu kokonaan luotettavin koekaivauksin, 5=rajattu näkyvien rakenteiden perusteella
- F: Vahvistustapa:** 1=rajattu vain muinaisjäännös, 2=rajattu vain suoja-alue, 3=rajattu sekä muinaisjäännös että suoja-alue
- G: Maastomerkintä:** 1=kuparitaulu, 2=kertova taulu, 3=paalurajaus ilman taulua, 4=paalurajaus ja taulu, 5= aitaus ja taulu,
6=rakennus ympärillä ja taulu

Tila ja omistaja

Mikäli kohde on useamman tilan tai kylän alueella, TÄYTÄ LISÄKORTTI

0 000 ja osittain kaavojen pohjakartta 1:2000. Kuvaus v. 1973
 oapparat 1:10 000 och delvis på baskartan för planering 1:2000. Flygfotograferad år 1973

Korkeudet metreinä merenpinnasta N 60-järjestelmän mukaan
 Höjderna i meter över havsytan enligt N 60-systemet

3021 04 Emsälö

Lirihyy Porvoon miltä Bengtsbyn Dyvite
hii denkinhaan tarkastuskerhomuk-
seen

EMSA L Ö

=====

Rafael Sandell
Storspiles, Bengtsby (numers
Ebbö äldrehusen, Borgå 16)

Emsalö är en stor ö, cirka 15 km lång och nästan 5 km bred här i Bengtsby, med 4 byar: Emsalö by i norra ändan, så Orrby, Bengtsby och Varlax by i södra delen och störst i hektarer, hela ön 4 - 5 tusen hektar, befolkningen är mer jämnt fördelad med omkring 70 bofasta personer i varje by cirka 280 personer för hela ön och 45 - 50 pensionärer, finskatalande endast några procent. Dessutom finns här 7 träsk på ön, de större är omkring 4 hektar stora, de andra mindre, men obetydligt med fisk i dem, bättré fordondags, men osmakliga, dåligt med födan, gädda och abborre är med från början, men rudor och sutare har inplanterats. Träskena är endast 2 meter djupa med vatten, men flere meter bottenlös dy.

Emsalö har en forngrav på Kvarnviks udden på västra sidan, en bronsåldersgrav från tiden före vår tideräkning, en 3 meter lång och över 2 meter bred grav på berget, av bullerstenar, bautastenen (gravstenen) är 1,30 cm hög, och 4 mindre 60 - 70 cm höga, men all ligger omgull. Marodörer har sökt skatter.

Det har också pratats generation efter generation, att en Bengt Olsson för flere hundra år sedan kommit inseglande här över ägorna som då var under vattnet, som första bebyggare här och att byn fick namnet Bengtsby efter Bengt, så är här en meters djup sandbank nedanför byn, som vågorna sköljt upp, men nu är under matjorden, en härlig simstrand då, men vilket århundrade? Detta besannades ytterligare då våra 1902 grävde en ny brunn ovanför sandbanken. Då påträffades där i jorden ett gammalt båtvrak, borden 8 fot lång endast yxade, sågar fanns ej då. De klyvde en tall mitt itu med kilkraft, gamla sade att kilkraften var närmast Gudskraft, sedan högg de bort ytorna med yxa, så det blev endast 2 bräden från varje fura. Det behövdes således 4 - 5 tallar till en ekstock och tallar skulle huggas när månen var i nedan, för då löpte ekan lätt i vatt net, bordena var fastsatta med trädumlingar, att de inte tog till- vara båtresterna, men de skulle inte hållit i luften. År 1560 bar Sveariket, som vi hörde till, en så kallad "Brudeskatt", för att betala kronprins Eriks friarfärd till Europas furstehus, som blev ett fiasko, varje bonde här på ön måste betala 2 mk per hemman. Enligt jordeboken av år 1571 funnos här redan 4 bönder i Bengtsby, som hette: Jakob Matzon, Siffred Morthenson, Michell Jörenson och Siffred Ericksson. Samma år på vårvintern kom ryssarna över isarna

Koskee
mitä ihki
stunon
Porvoon
buntelley
minnas
nännösten
numeros
35

Tieto van
hasta velle
löydöstä

1560

1571